

**Аналіз впливу регуляторного акта
до проекту рішення НКЦПФР «Про внесення змін до Положення про
здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками фондового
ринку»**

I. Визначення проблеми

Необхідність внесення змін до Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками фондового ринку, затвердженого рішенням НКЦПФР від 17.03.2016 № 309, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 квітня 2016 року за № 551/28681 (далі – Положення №309) зумовлена приведенням нормативно-правового акту у відповідність до вимог Закону України від 15.05.2018 №2418-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо сприяння залученню іноземних інвестицій».

У зв'язку з цим у НКЦПФР виникла необхідність внесення змін до ряду діючих нормативно-правових актів Комісії.

З метою приведення нормативно-правових актів Комісії, а саме: Положення № 309, було підготовлено проект рішення НКЦПФР «Про внесення змін до Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками фондового ринку» (далі – проект регуляторного акта або проект).

Положення № 309 потребує внесення змін, оскільки містить норми, що мають суперечливий характер та створюють колізію в частині встановлення НКЦПФР, як суб'єктом державного фінансового моніторингу, особливостей проведення депозитарними установами (торговцями цінними паперами) – суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - СПФМ), ідентифікації та верифікації при відкритті та в процесі функціонування рахунку в цінних паперах номінального утримувача.

Положення № 309 за предметом правового регулювання відноситься до законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі – законодавство у сфері фінансового моніторингу).

Таким чином, НКЦПФР підготовлено проект рішення «Про внесення змін до Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками фондового ринку», який забезпечить усунення колізії в частині встановлення НКЦПФР, як суб'єктом державного фінансового моніторингу, особливостей проведення депозитарними установами (торговцями цінними паперами) – суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - СПФМ), ідентифікації та верифікації при відкритті та в процесі функціонування рахунку в цінних паперах номінального утримувача.

Регуляторний акт за предметом правового регулювання не відноситься до сфери фінансових послуг, яка є пріоритетною сферою адаптації законодавства України до законодавства ЄС.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		ні
Держава	так	
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	так	

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю прийняття проекту регуляторного акту (далі – проект) є приведення його у відповідність до Закону України від 15.05.2018 №2418-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо сприяння залученню іноземних інвестицій».

Разом з тим, проект забезпечить усунення колізії в частині встановлення НКЦПФР, як суб'єктом державного фінансового моніторингу, особливостей проведення депозитарними установами (торговцями цінними паперами) – суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - СПФМ), ідентифікації та верифікації при відкритті та в процесі функціонування рахунку в цінних паперах номінального утримувача.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Відсутність регулювання Невиконання вимог чинного законодавства та не врегулювання існуючої колізії в частині встановлення НКЦПФР, як суб'єктом державного фінансового моніторингу, особливостей проведення депозитарними установами (торговцями цінними паперами) – суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - СПФМ), ідентифікації та верифікації при відкритті та в процесі функціонування рахунку в цінних паперах номінального утримувача.
Альтернатива 2	Розробка проекту нормативно-правового акту Приведення зазначеного нормативного акта у відповідність до вимог законодавства, що дозволяє досягти зазначеної мети та усунення відповідної колізії.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Проблема залишається невирішеною.
Альтернатива 2	Гармонізація із чинним законодавством України та	Відсутні.

	<p>Законом України від 15.05.2018 №2418-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо сприяння залученню іноземних інвестицій», з метою уникнення дезорієнтації професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів) – депозитарних установ (торговців цінними паперами) - СПФМ та систематизації практики регулювання і нагляду суб'єктом державного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.</p>	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Під дію регулювання підпадають 523 професійний учасник фондового ринку (ринку цінних паперів) - СПФМ.

Показник	Мікро
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	523
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Відсутні.
Альтернатива 2	<p>Отримання можливості керуватися актами законодавства, вимоги яких узгоджені між собою. Також забезпечується встановлення повноваження НКЦПФР встановлювати вимоги до іноземних фінансових установ, які можуть відкрити рахунок в цінних паперах номінального утримувача в системі депозитарного обліку цінних паперів, а також права заборонити або обмежити на певний строк проведення всіх або окремих депозитарних операцій на рахунку номінального утримувача у разі не розкриття останнім інформації про власників та належні їм цінні папери у випадках, встановлених законом.</p>	Відсутні.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Проблема продовжує існувати протягом всього часу.
Альтернатива 2	4	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде).

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Розробка проекту нормативно-правового акту	Для держави – висока результативність, ефективність, політична та адміністративна здійсненність.	Додаткових витрат з боку держави та професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів) – СПФМ не передбачається. Витрати професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів - СПФМ на підготовку необхідних змін у внутрішніх інструкціях та інших документах щодо відповідності вимогам законодавства відсутні. Додаткове навантаження на працівників НКЦПФР щодо необхідності здійснювати контроль-наглядові функції відсутнє.	Запровадження даної альтернативи надасть можливість привести нормативно-правовий акт у відповідність до вимог Закону України від 15.05.2018 №2418-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо сприяння залученню іноземних інвестицій», та надасть можливість уникнути дезорієнтації професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів) – депозитарних установ (торговців цінними паперами) – СПФМ. Крім того, запровадження даної альтернативи систематизує практику регулювання і нагляду суб'єктом державного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.
Відсутність регулювання	Відсутність вигод для держави та професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів) – депозитарних установ (торговців цінними	Проблема залишається невирішеною.	Альтернатива має низьку ефективність. Цілі прийняття регуляторного акта не можуть бути досягнуті і проблема продовжить існувати.

паперами) - СПФМ		
Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику впливу зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Розробка проекту нормативно-правового акту	Положення № 309 є базовим та комплексним документом, що встановлює загальні вимоги НКЦПФР щодо організації та проведення первинного фінансового моніторингу професійними учасниками фондового ринку (ринку цінних паперів) (далі - суб'єкти первинного фінансового моніторингу). Тому внесення змін до нього дозволить досягти цілей прийняття регуляторного акта, а саме: привести його у відповідність до вимог Закону України від 15.05.2018 №2418-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо сприяння залученню іноземних інвестицій».	Ризики впливу зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта відсутні.
Відсутність регулювання	Причина відмови від зазначеної альтернативи полягає у тому, що при відсутності державного регулювання проблема не буде вирішеною, що буде свідчити про невиконання Закону України від 15.05.2018 №2418-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо сприяння залученню іноземних інвестицій».	X

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який застосовується для розв'язання проблеми, зазначеної у розділі I Аналізу регуляторного впливу є прийняття зазначеного регуляторного акта, який передбачає, зокрема:

1) у розділі I:

підпункт 5 пункту 4 викласти у такій редакції:

«5) особливостей здійснення ідентифікації та верифікації клієнтів, номінальних утримувачів та клієнтів номінального утримувача;»

2) у розділі II:

абзац перший пункту 7 викласти у такій редакції:

«7. Призначення відповідального працівника повинно бути здійснено після перевірки ділової репутації кандидата на посаду відповідального працівника, за результатами якої встановлено, що кандидат має бездоганну ділову репутацію на підставі наданих оригіналів документів: паспорта, трудової книжки, документів про освіту та/або підвищення кваліфікації, сертифіката на

право здійснення професійної діяльності на фондовому ринку, довідки про відсутність судимості, отриманої в органах внутрішніх справ не пізніше трьох місяців до здійснення перевірки ділової репутації, та анкети ділової репутації, яка заповнюється кандидатом на посаду відповідального працівника.»;

абзац шостий пункту 13 викласти у такій редакції:

«Перевірка відповідності особи, що тимчасово виконує обов'язки відповідального працівника, вимогам, установленим цим Положенням, здійснюється керівником або особою, яка виконує його обов'язки, до її призначення на підставі оригіналів документів: паспорта, трудової книжки, документів про освіту та/або підвищення кваліфікації, сертифіката на право здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів, довідки про відсутність судимості, отриманої в органах внутрішніх справ не пізніше трьох місяців до здійснення перевірки відповідності особи, що виконує обов'язки відповідального працівника, вимогам.»;

в абзаці шостому пункту 17 слово «ужитих» замінити словом «вжитих»;

3) у розділі III:

підпункти 4, 13, 15 пункту 8 викласти у такій редакції:

«4) порядок ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів, номінального утримувача та клієнтів номінального утримувача;»

«13) порядок надання на запит Держфінмоніторингу інформації, у тому числі щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта (клієнта номінального утримувача), операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу;»

«15) порядок збору і зберігання документів щодо ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів (клієнтів номінального утримувача), оцінки та переоцінки ризиків, а також усіх документів, що стосуються проведення фінансових операцій клієнта (клієнта номінального утримувача) та ділових відносин з клієнтом (номінальним утримувачем);»;

4) у розділі V:

пункт 1 викласти в редакції:

«1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати ідентифікацію та верифікацію клієнта (представника клієнта) згідно із статтею 9 Закону.»

після абзацу першого пункту 2 доповнити пункт новим абзацом такого змісту:

«У разі, якщо клієнтом є номінальний утримувач або номінальний утримувач діє як представник, чи від імені або в інтересах свого клієнта, суб'єкт первинного фінансового моніторингу до встановлення з ним ділових відносин, відкриття рахунку в цінних паперах та під час його вивчення, уточнення інформації про нього, у разі виникнення підозри, проведення фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу забезпечує виявлення факту належності до національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, їх близьких осіб або пов'язаних з ними осіб: номінального утримувача, його кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), клієнта номінального утримувача, в інтересах якого будуть проводитися фінансові операції за участю

цього суб'єкта первинного фінансового моніторингу, його вигодоодержувачів та кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) вигодоодержувачів.»

У зв'язку з цим абзаци другий-четвертий вважати відповідно абзацами третім-п'ятим;

абзац четвертий пункту 2 викласти у такій редакції:

«У разі виявлення факту належності осіб, визначених в абзацах першому та другому цього пункту, до національних, іноземних публічних діячів та/або діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, їх близьких осіб або пов'язаних з ними осіб, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний вживати заходів щодо з'ясування джерел походження коштів та активів таких осіб на підставі отриманих від них документів та/або інформації з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою), підтвердити джерела походження їх активів, прав на такі активи тощо.»

пункт 3 викласти у такій редакції:

«3. Особливості здійснення ідентифікації та верифікації клієнта, номінального утримувача та клієнта номінального утримувача визначаються розділом VI цього Положення.»

абзаци перший – третій пункту 5 викласти у такій редакції:

«5. Верифікація клієнта (представника клієнта) здійснюється суб'єктом первинного фінансового моніторингу на підставі офіційних документів або засвідчених в установленому порядку (нотаріусом, посадовою особою, яка відповідно до закону має право на вчинення таких нотаріальних дій, або особою, яка видала оригінал такого документа) їх копій, які дають можливість встановити необхідні ідентифікаційні дані.

Офіційні документи або засвідчені в установленому порядку їх копії, які подавались суб'єкту первинного фінансового моніторингу для здійснення верифікації клієнта (представника клієнта), повертаються клієнту (представнику клієнта) за його вимогою.

Особа, яка здійснює верифікацію клієнта (представника клієнта), створює паперові копії документів, які подавались їй для здійснення верифікації, та засвідчує їх своїм підписом.»;

абзац п'ятий пункту 5 викласти у такій редакції:

«Суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що застосовує у своїй діяльності електронний підпис, може під час здійснення верифікації клієнта (представника клієнта) створювати електронні копії документів, які подавались йому для верифікації клієнта (представника клієнта). В такому випадку особа, яка здійснювала верифікацію клієнта (представника клієнта) та яка на законних підставах володіє особистим ключем та від свого імені або за дорученням особи, яку вона представляє, накладає кваліфікований електронний підпис під час створення електронного документа.»;

друге речення другого абзацу пункту 6 викласти у такій редакції:

«Такі документи зберігаються разом з документами щодо ідентифікації та верифікації клієнта (представника клієнта).»;

абзац перший пункту 8 викласти у такій редакції:

«8. Під час верифікації клієнта (представника клієнта) суб'єкт первинного фінансового моніторингу встановлює (підтверджує) відповідність особи клієнта

(представника клієнта) у його присутності отриманим ідентифікаційним даним.»;

у підпунктах 3 та 4 пункту 9 після слова «клієнта» доповнити словами «(клієнта номінального утримувача)»;

одинадцятий абзац пункту 9 викласти у такій редакції:

«Належність клієнта (клієнта номінального утримувача) до організації, юридичної або фізичної особи, що пов'язана з провадженням терористичної діяльності або розповсюдженням зброї масового знищення, та/або наявність клієнта (клієнта номінального утримувача) в переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції, фіксується письмово у порядку, визначеному Правилами, до проведення фінансової операції або відкриття рахунку в цінних паперах. Відповідні документи зберігаються разом з документами, що підтверджують факт здійснення ідентифікації та верифікації клієнта або ідентифікації клієнта номінального утримувача.»;

пункт 10 викласти у такій редакції:

«10. З метою управління ризиками та проведення оцінки ризику клієнта (клієнта номінального утримувача) під час ідентифікації, верифікації, вивчення та уточнення інформації про клієнта (клієнта номінального утримувача) суб'єкт первинного фінансового моніторингу розробляє критерії ризику клієнта (клієнта номінального утримувача) та порядок оцінки ризику проведення ним фінансових операцій.

Критерії ризику клієнта (клієнта номінального утримувача) розробляються з урахуванням критеріїв, визначених Міністерством фінансів України. Під час управління ризиками суб'єкт первинного фінансового моніторингу враховує рекомендації НКЦПФР.

Відповідно до розроблених критеріїв суб'єкти первинного фінансового моніторингу встановлюють рівень ризику клієнтів (клієнтів номінального утримувача), які мають низький, середній, високий ризик клієнта, який може бути пов'язаний з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу вперше визначає та фіксує рівень ризику клієнта (клієнта номінального утримувача) письмово в паперовому вигляді до проведення фінансової операції або відкриття рахунку.

За результатами ділових відносин та заходів із вивчення клієнта (клієнта номінального утримувача) рівень ризику може бути змінений, що фіксується окремо.

Результати оцінки ризику клієнта (клієнта номінального утримувача) та управління ними фіксуються письмово в паперовому вигляді та зберігаються разом з документами, що підтверджують факт проведення ідентифікації та верифікації клієнта.»

після абзацу першого пункту 14 додати новий абзац такого змісту:

«Поглиблена перевірка клієнта номінального утримувача здійснюється на підставі інформації отриманої від номінального утримувача та з відкритих джерел.»

пункт 15 викласти у такій редакції:

15. Якщо під час ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта) (клієнта номінального утримувача), вивчення клієнта суб'єкт первинного фінансового моніторингу встановив належність клієнта (клієнта номінального утримувача) до неприбуткової організації, він повинен:

1) отримати дозвіл керівника або особи, яка виконує його обов'язки, на встановлення ділових відносин з таким клієнтом;

2) вживати заходів для з'ясування джерел походження коштів та додаткових заходів, визначених суб'єктом первинного фінансового моніторингу, відповідно до пункту 12 цього розділу;

3) проводити моніторинг операцій такого клієнта (клієнта номінального утримувача) у порядку, визначеному для клієнтів високого ризику.

Заходи, визначені в пунктах 11 - 15 цього розділу, фіксуються в паперовому вигляді та зберігаються разом з документами, що підтверджують факт проведення ідентифікації та верифікації клієнта (клієнта номінального утримувача).»;

додати до розділу новий пункт:

«15¹. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати такі додаткові заходи стосовно іноземної фінансової установи, з якою встановлюються кореспондентські відносини:

а) збирати інформацію в обсязі, достатньому для повного розуміння суб'єктом первинного фінансового моніторингу характеру діяльності такої фінансової установи та з'ясування її репутації і якості нагляду, зокрема, чи була іноземна фінансова установа об'єктом розслідування з питань відмивання доходів або фінансування тероризму, або застосування заходів впливу (санкцій) з боку органу, що здійснює державне регулювання та нагляд за її діяльністю у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

б) оцінювати заходи іноземної фінансової установи щодо боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

в) встановлювати кореспондентські відносини з іноземними фінансовими установами з дозволу керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

г) документувати обов'язки іноземної фінансової установи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

г) стосовно іноземної фінансової установи, рахунки якої використовуються безпосередньо третіми сторонами для здійснення операцій від свого імені, з'ясувати, що іноземна фінансова установа здійснює ідентифікацію, верифікацію та вивчення клієнтів, які мають прямий доступ до рахунків іноземної фінансової установи, та що іноземна фінансова установа може надати на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу відповідну інформацію, отриману за результатами здійснення зазначених заходів.

Заходи, визначені в цьому пункті, здійснюються при встановленні кореспондентських відносин з іноземною фінансовою установою, але до

відкриття рахунку, та фіксуються в паперовому або електронному вигляді, засвідчуються підписом особи, яка здійснила такі додаткові заходи, та зберігаються разом з документами, що підтверджують факт проведення ідентифікації та верифікації іноземної фінансової установи.»;

пункт 16 викласти в такій редакції:

«16. Якщо за результатами аналізу інформації щодо ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта, послуг, що надаються клієнту, аналізу операцій, проведених ним, та відповідності фінансовому стану і змісту діяльності клієнта, рівень ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення оцінюється як:

1) високий, строк уточнення інформації про клієнта не повинен перевищувати одного року;

2) середній, строк уточнення інформації про клієнта не повинен перевищувати двох років;

3) низький, строк уточнення інформації про клієнта не повинен перевищувати трьох років.

Для клієнтів, з якими укладені договори на обслуговування, але які не звертались до суб'єкта первинного фінансового моніторингу для отримання послуг більше трьох років, вивчення клієнта або уточнення інформації про клієнта здійснюється в разі звернення такого клієнта до суб'єкта первинного фінансового моніторингу або проведення ним фінансової операції.

Під час здійснення уточнення інформації про клієнта суб'єкт первинного фінансового моніторингу з'ясовує у встановленому порядку всі відомості про клієнта, які були надані суб'єкту первинного фінансового моніторингу під час здійснення ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта.»;

абзац перший пункту 18 викласти у наступній редакції:

«18. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен зберігати офіційні документи, інші документи (у тому числі створені суб'єктом первинного фінансового моніторингу електронні документи), їх копії щодо ідентифікації та верифікації осіб (клієнтів, представників клієнтів), дані щодо вигодоодержувачів, а також осіб, яким суб'єктом первинного фінансового моніторингу було відмовлено у проведенні фінансових операцій, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також усі документи, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи результати будь-якого аналізу під час проведення заходів щодо верифікації клієнта чи поглибленої перевірки клієнта), не менше п'яти років після завершення фінансової операції, завершення ділових відносин з клієнтом, а всі необхідні дані про фінансові операції (достатні для того, щоб простежити стан операції, у тому числі правочини, розпорядження, заявки, ділове листування, копії векселів з індосаментом, копії векселів, заставних, копії сертифікатів цінних паперів тощо) - не менше п'яти років після завершення операції, закриття рахунку, припинення ділових відносин.»;

пункту 18 після абзацу першого доповнити новим пунктом такого змісту:

«Суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен зберігати документи та іншу інформацію (у тому числі створені суб'єктом первинного фінансового моніторингу електронні документи), їх копії щодо ідентифікації

номінальних утримувачів та їх клієнтів, дані щодо вигодоодержувачів, а також осіб, яким суб'єктом первинного фінансового моніторингу було відмовлено у проведенні фінансових операцій, вивчення та уточнення інформації про клієнтів номінального утримувача, а також усі документи, що стосуються ділових відносин з номінальним утримувачем та проведеними операціями клієнтів номінального утримувача, не менше п'яти років після завершення фінансової операції, завершення ділових відносин з номінальним утримувачем, а всі необхідні дані про фінансові операції (достатні для того, щоб простежити стан операції, - не менше п'яти років після завершення операції, закриття рахунку, припинення ділових відносин.»

У зв'язку з цим абзац другий вважати відповідно абзацом третім;

5) у розділі VI:

пункт 1 викласти в новій редакції:

«1. Депозитарна установа здійснює ідентифікацію та верифікацію клієнта у випадку укладання договору про обслуговування рахунку в цінних паперах, договору про надання послуг з обслуговування рахунку в цінних паперах номінального утримувача.»;

у пункті 5 слова «депозитаріїв кореспондентів» замінити словом «депозитаріїв-кореспондентів»;

після пункту 9 доповнити розділ новими пунктами у такій редакції:

«10. У випадку, якщо клієнтом депозитарної установи є номінальний утримувач, депозитарна установа зобов'язана встановлювати особу, на користь або в інтересах якої проводиться фінансова операція на рахунку такого номінального утримувача (встановлювати вигодоодержувача).

11. У разі, якщо номінальний утримувач діє як представник, чи від імені або в інтересах свого клієнта, торговець цінними паперами зобов'язаний ідентифікувати клієнта номінального утримувача, від імені або в інтересах якого здійснюватиметься така операція, а також встановити вигодоодержувача, на підставі документів та/або інформації, що надані номінальним утримувачем та засвідчені ним, а також з інших джерел, якщо відповідна інформація є публічною (відкритою).

12. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу до проведення фінансової операції (крім випадку, передбаченого пунктом 13 цього розділу), відкриття рахунку встановлює наступні дані щодо вигодоодержувачів:

для фізичної особи - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, дату народження, громадянство, номер (та за наявності - серію) паспорта, дату видачі (та за наявності - орган, що його видав);

для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження; дата та орган реєстрації юридичної особи; реквізити свідоцтва про реєстрацію або витягу з банківського, торговельного чи судового реєстру; дані, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), а саме: відомості про фізичну особу, які включають прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) фізичної особи (фізичних осіб), країну її (їх) постійного місця проживання та дату народження.

Встановлення вигодоодержувача здійснюється суб'єктом первинного фінансового моніторингу на підставі документів та/або інформації, що надані

номінальним утримувачем, а також з інших джерел, якщо відповідна інформація є публічною (відкритою).

13. У разі проведення розрахунків за принципом «поставка цінних паперів проти оплати» за участю Розрахункового центру з обслуговування договорів на фінансових ринках за правочинами, укладеними на фондовій біржі та поза фондовою біржою, номінальний утримувач до 14:00 (за київським часом) наступного робочого дня після проведення фінансової операції (переказу коштів) має надати депозитарній установі дані щодо вигодоодержувачів (якщо зазначені дані не були отримані депозитарною установою до проведення розрахунків за відповідними правочинами).»

б) у розділі VII:

після пункту 5 доповнити пункт новим пунктом такого змісту:

«6. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний проводити аналіз відповідності фінансових (фінансової) операцій (операції), що проводяться клієнтом (клієнтом номінального утримувача) наявній інформації про зміст його діяльності та фінансовий стан з метою виявлення фінансових операцій, що не відповідають фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта (клієнта номінального утримувача), та/або не мають очевидного економічного сенсу або очевидної законної мети, або щодо яких виникають підозри.»;

У зв'язку з цим пункти 6 – 8 вважати відповідно пунктами 7 – 9;

пункт 8 викласти в такій редакції:

«8. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу забезпечує виявлення фінансових операцій, стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення в день їх виявлення, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій, а також інформувати про такі фінансові операції та їх учасників визначені законом правоохоронні органи.».

Заходами, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми, є погодження регуляторного акта із зацікавленими органами (в тому числі отримання пропозицій та зауважень) та його державна реєстрація в Міністерстві юстиції України; здійснення постійного контролю і нагляду працівниками НКЦПФР за діяльністю професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів) – СПФМ у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Державний контроль за дотриманням вимог регуляторного акта здійснюється НКЦПФР, як суб'єктом державного фінансового моніторингу, який, відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», здійснює державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення щодо професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів) (крім банків).

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги
Тест малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з учасниками фондового ринку щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у період з 07.11.2018 по 27.12.2018.

Порядковий номер	Вид консультації	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій
1	07.11.2018 Засідання Комітету з питань правозастосування;	10	Визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання.
	09.11.2018 Нарада з представниками: Національного банку України, Національного депозитарію України, Держфінмоніторингу, професійних учасників фондового ринку та громадської організації «Центр протидії корупції»;	10	Узгодження позиції щодо необхідності додаткового регулювання положення та особливостей виконання професійними учасниками фондового ринку вимог суб'єктів первинного моніторингу при встановленні ділових відносин з номінальними утримувачами та їх обслуговуванні.
	19.11.2018 Нарада з представниками: Національного банку України, Національного депозитарію України, Держфінмоніторингу, професійних учасників фондового ринку та громадської організації «Центр протидії корупції»;	15	Узгодження позиції щодо необхідності додаткового регулювання положення та особливостей виконання професійними учасниками фондового ринку вимог суб'єктів первинного моніторингу при встановленні ділових відносин з номінальними утримувачами та їх обслуговуванні.

	17.12.2018 Нарада з представниками: Національного банку України, Національного депозитарію України, Держфінмоніторингу, професійних учасників фондового ринку та громадської організації «Центр протидії корупції»;	12	Узгодження позиції щодо необхідності додаткового регулювання положення та особливостей виконання професійними учасниками фондового ринку вимог суб'єктів первинного моніторингу при встановленні ділових відносин з номінальними утримувачами та їх обслуговуванні.
	27.12.2018 Засідання Комітету з питань правозастосування	10	

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва:

кількість суб'єктів, на яких поширюється регулювання: 523 професійний учасник фондового ринку (ринку цінних паперів) - СПФМ, у тому числі мікропідприємництва – 523.

Питома вага суб'єктів мікропідприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив, - 100%.

Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка "прямих" витрат суб'єктів мікропідприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання	-	-	-
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	-	-	-
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали)	-	-	-
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	-	-	-
5	Інші процедури (уточнити)	-	-	-
6	Разом, гривень	-	-	-
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання,	523	-	-

	одиниць			
8	Сумарно, гривень	-	-	-
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів мікропідприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання	-	-	-
10	Процедури організації виконання вимог регулювання	-	-	-
11	Процедури офіційного звітування	-	-	-
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	-	-	-
13	Інші процедури (реєстрація змін до Правил фондової біржі)	-	-	-
14	Разом, гривень	-	-	-
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	523	-	-
16	Сумарно, гривень	-	-	-

3. Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок вартості адміністрування регулювання – Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.

Процедура регулювання суб'єктів мікропідприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання малого підприємництва - за потреби окремо для суб'єктів малого та мікропідприємств)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання (реєстрація НКЦПФР змін до Правил фондової біржі)	-	-	-	-	-
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	-	-	-	-	-
камеральні	-	-	-	-	-
виїзні	-	-	-	-	-
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	-	-	-	-	-
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	-	-	-	-	-
7. Інші адміністративні процедури (уточнити):	-	-	-	-	-

Разом за рік	X	X	X	X	-
Сумарно за п'ять років	X	X	X	X	-

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка "прямих" витрат суб'єктів мікропідприємництва на виконання регулювання	0,00 тис. грн.	0,00 тис. грн.
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів мікропідприємництва щодо виконання регулювання та звітування	0,00 тис. грн.	0,00 тис. грн.
3	Сумарні витрати мікропідприємництва на виконання запланованого регулювання	0,00 тис. грн.	0,00 тис. грн.
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів мікропідприємництва	0,00 тис. грн.	0,00 тис. грн.
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	0,00 тис. грн.	0,00 тис. грн.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта необмежений у часі, оскільки дія Положення №309 розрахована на необмежений час.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Виходячи з цілей державного регулювання, визначених у другому розділі даного Аналізу впливу регуляторного акта, для відстеження результативності акта обрано такі показники:

1) *Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта* – не зміниться.

2) *Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта* - дія акту поширюється на 523 професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів) - СПФМ, які здійснюють свою діяльність на фондовому ринку згідно ліценцій, виданих Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (або Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку).

3) *Розмір коштів і час, що витратяться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог регуляторного акта.*

Розмір коштів та часу, які витратять суб'єкти господарювання на виконання вимог даного регуляторного акту не зміниться.

4) Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта – середній. Даний проект регуляторного акта, з метою громадського обговорення, оприлюднено на офіційному веб-сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

5) Досягнення вимог чинного законодавства – забезпечується у зв'язку з внесенням відповідних змін до Положення №309.

6) Усунення колізії в частині встановлення НКЦПФР, як суб'єктом державного фінансового моніторингу, особливостей проведення депозитарними установами (торговцями цінними паперами) – суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - СПФМ), ідентифікації та верифікації при відкритті та в процесі функціонування рахунку в цінних паперах номінального утримувача.

Зазначена колізія буде повністю усунута.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності буде здійснено із застосуванням статистичного та соціологічного методу, шляхом аналізу офіційної статистичної інформації щодо розміру надходжень до державного бюджету, пов'язаних з дією акта, кількості професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів) - СПФМ, на які поширюватиметься дія акта, обробки зведених даних щодо кількості скарг та пропозицій від професійних учасників фондового ринку.

Базове відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта буде здійснюватись до дати набрання чинності більшої його положень шляхом збору пропозицій і зауважень та їх аналізу.

Повторне відстеження планується здійснити не пізніше двох років з дня набрання чинності більшістю положень регуляторного акта, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного обстеження. У разі надходження пропозицій та зауважень, які заслуговують на увагу, або виявлення неврегульованих та проблемних питань, у разі необхідності вони будуть обговорені та винесені на засідання НКЦПФР, з метою внесення відповідних змін до цього рішення.

Періодичні відстеження планується здійснювати раз на три роки з дня виконання заходів з повторного відстеження з метою подальшого удосконалення даного регуляторного акта.

Т.в.о. Голови Комісії

І. Назарчук

Повідомлення про оприлюднення проекту регуляторного акта

Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 935 від 28.12.2018 було схвалено проект рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про схвалення доопрацьованого проекту рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про внесення змін до Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками ринку цінних паперів» (далі – Проект).

Проект розроблено з метою приведення Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками ринку цінних паперів, затвердженого рішенням НКЦПФР від 17.03.2016 № 309, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 квітня 2016 року за № 551/28681, у відповідність до вимог Закону України від 15.05.2018 № 2418-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо сприяння залученню іноземних інвестицій», департаментом проведення інспекцій професійної діяльності підготовлено доопрацьований проект рішення «Про внесення змін до Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками фондового ринку».

Проект рішення оприлюднено на офіційному веб-сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (www.nssmc.gov.ua) в підрозділі «Діяльність»/«Регуляторна діяльність»/«Проекти регуляторних актів».

Т.в.о. Голови Комісії

І. Назарчук